

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

Кафедра міжнародних відносин і аудиту

Co-funded by
the European Union

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

кафедра міжнародних відносин і аудиту

Пашкевич М.С. _____

20.08.2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІНТЕГРАЦІЙНИЙ ТРИКУТНИК ЄС-УКРАЇНА-НАТО В КОНТЕКСТІ
ГЛОБАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ»**

Галузь знань	03 «Гуманітарні науки», 05 «Соціальні та поведінкові науки», 06 «Журналістика», 07 «Управління а адміністрування», 24 «Сфера обслуговування», 29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність	032, 051, 052, 061, 071, 072, 075, 242, 291, 292
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Статус	за вибором
Загальний обсяг	8 кредитів ЄКТС (240 годин)
Форма підсумкового контролю	диференційований залік
Термін викладання	2-й семестр (3-4 чверть)
Мова викладання	українська

Викладачі: к.і.н., с.н.с. Кулик Т.В., к.політ.н., доц. Рудік О.М., к.і.н., доц.
Двуреченська О.С.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Інтеграційний трикутник ЄС-Україна-НАТО в контексті глобальної безпеки» для здобувачів другого (магістерського) рівнів вищої освіти освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» спеціальності СЗ Міжнародні відносини / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. міжнародних відносин і аудиту. Д.: НТУ «ДП», 2025. 18 с.

Фінансується Європейським Союзом. Однак висловлені погляди та думки належать лише авторам і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з освіти та культури (EACEA). Ні Європейський Союз, ні EACEA не можуть нести відповідальність за них.

Розробники:

- Кулик Тетяна Вікторівна – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри міжнародних відносин і аудиту;
- Рудік Олександр Миколайович – доцент, кандидат політичних наук, доцент кафедри історії та політичної теорії;
- Двуреченська Олександра Сергіївна, доцент, кандидат історичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і аудиту.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням кафедри міжнародних відносин і аудиту (протокол № 1 від 20.08.2025 р.).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	5
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	6
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	8
6.1 Шкали	8
6.2 Засоби та процедури.....	9
6.3 Критерії.....	9
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	12
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	13

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти компетентностей щодо комплексного та системного уявлення про інтеграційні процеси у межах трикутника ЄС-Україна-НАТО в контексті глобальної безпеки з урахуванням особливостей розвитку сучасного ЄС як унікального об'єднання європейських демократичних країн та кризь призму стратегічних пріоритети НАТО, а також місця і ролі України в системі європейської та євроатлантичної безпеки; вирішення комплексних спеціалізованих завдань та прикладних проблем стратегічного планування та реалізації державної політики; критичного стратегічного мислення щодо проблемних питань зовнішньополітичної складової та гарантування безпеки в період масштабних світових трансформацій.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр СР	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
ДРН02	ДРН02.1	розуміти міжнародне безпекове середовище, його тенденції та геополітичні аспекти впливу в контексті стратегічної невизначеності та глобальних трансформацій.
	ДРН02.2	виявляти основні процеси і тенденції, які характеризують зміни у трансатлантичному безпековому середовищі та визначають контури глобального розвитку.
	ДРН02.3	оцінювати сучасні підходи до ведення війни, знати особливості забезпечення воєнної безпеки країн НАТО, ЄС та України в контексті сучасної геостратегічної ситуації, зокрема зовнішньої підтримки України, міжнародного досвіду підготовки доктринальних документів.
ДРН04	ДРН04.1	розуміти проблеми стратегічного планування, стратегічні орієнтири та ключові параметри, які сприятимуть уточненню пріоритетів державної політики у сфері національної безпеки України в контексті співвідношення європейської та євроатлантичної інтеграції
	ДРН04.2	узагальнювати концептуальні засади формування та функціонування системи забезпечення національної стійкості країн-членів НАТО, ЄС та її взаємодії із системою забезпечення національної безпеки України
	ДРН04.3	розуміти розвиток безпекової ситуації, орієнтуватись в можливих сценаріях розвитку ситуації та необхідних заходів реагування, на основі чого визначати можливості прийняття управлінських рішень в сфері міжнародної та національної безпеки
	ДРН04.4	аналізувати події, що впливають на рівень міжнародної воєнної безпеки, розуміти проблеми та шляхи їх подолання, характеризувати стан безпеки і оборони ЄС, НАТО, а також сектору безпеки та оборони України, перспектив розвитку та взаємодії держави й громадянського суспільства під час війни.
	ДРН04.5	знати доктринальні та концептуальні стратегічні безпекові документи ЄС та НАТО, порівнювати практики їх реалізації з українськими реаліями в контексті європейської та євроатлантичної інтеграції України.
	ДРН04.6	розуміти основні напрями зовнішньої політики України: двосторонніх відносин, взаємодії та дипломатії Україна – ЄС, Україна – НАТО в сучасних глобальних мінливих умовах.
ДРН06	ДРН06.1	знати операційні ризики різного походження, виклики та джерела основних загроз, уразливості, переваги й можливості, динаміку й тенденції розвитку міжнародної безпеки та національної безпеки України.

3. БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна викладається у другому семестрі відповідно до навчального плану, тому додаткових вимог до базових дисциплін не встановлюється.

4. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	119	56	63	-	-	12	108
практичні	117	37	80	-	-	12	108
лабораторні	-	-	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-	-	-
контрольні заходи	4	4	-	-	-	-	-
РАЗОМ	240	97	143	-	-	24	216

5. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	119
Змістовий модуль 1		
«ЄС як унікальне об'єднання європейських демократичних країн»		
ДРН02.1	Тема 1. Ключові віхи історії ЄС	8
ДРН02.2	1.1. Історичні передумови європейської інтеграції.	
ДРН02.3	1.2. Періоди європейської інтеграції.	
ДРН04.1	1.3. ЄС після Brexit.	
ДРН04.2	Тема 2. Інституційна та правова системи ЄС	8
ДРН04.3	2.1. Інституційний трикутник ЄС.	
ДРН04.4	2.2. Правова система ЄС.	
ДРН04.5	2.3. Правові аспекти внутрішнього ринку ЄС.	
ДРН04.6	Тема 3. Політика розширення ЄС	8
ДРН06.1	3.1. Розширення як найуспішніша політика ЄС.	
	3.2. Розширення ЄС на посткомуністичний простір.	
	3.3. Безпекові аспекти політики розширення ЄС.	
	Тема 4. Вироблення політики в ЄС	8
	4.1. Процес вироблення політики в ЄС.	
	4.2. Спільні політики ЄС.	
	4.3. Єдиний внутрішній ринок ЄС.	
	Тема 5. ЄС як глобальний актор	8
	5.1. Зовнішні дії ЄС: еволюція, стан та проблеми.	
	5.2. Спільна зовнішня та безпекова політика ЄС.	
	5.3. Європеїзація як екстериторіальний вплив ЄС.	
		40
Змістовий модуль 2		
«Трансатлантична безпека: стратегічні пріоритети НАТО»		
ДРН02.1	Тема 6. НАТО в умовах стратегічної конкуренції	8
ДРН02.2	6.1. Системне бачення сучасного міжнародного середовища безпеки (МСБ) крізь концепт стратегічної конкуренції	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ДРН02.3 ДРН04.1 ДРН04.2	6.2. Стратегічні трансформації (shifts) в новій стратегічній реальності. Дилеми, виклики, тренди Стратегічної концепції НАТО 2022.	
ДРН04.3 ДРН04.4 ДРН04.5 ДРН04.6 ДРН06.1	Тема 7. Трансформація НАТО в ретроспективі 7.2. Витоки та еволюція НАТО: стратегічні концепції, трансформація основних завдань 7.3. Виклики трансатлантичній єдності: кризи довіри, політичні розбіжності та переосмислення стратегічної ролі Альянсу	8
	Тема 8. Колективна оборона та стійкість Альянсу в новій стратегічній реальності 8.1. A New Era of Alliance's Collective Defence: адаптація механізмів стримування й оборони НАТО в умовах війни росії проти України 8.2. NATO's Comprehensive Approach to Resilience: стратегічне партнерство з ЄС та виклики європейської стратегічної автономії.	8
	Тема 9. Кризовий менеджмент і адаптація НАТО до нових загроз 9.1. NATO's Role in Crisis Prevention and Management: операції, місії та багатонаціональна кооперація у зміцненні потенціалу. 9.2. Adapting the Alliance: розвиток спроможностей, навчання та тренування в умовах багатодомених загроз.	8
	Тема 10. Кооперативна безпека через співпрацю та діалог 10.1. Партнерства та розширення НАТО: мотивація партнерів і стратегічна доцільність для Альянсу. 10.2. Україна-НАТО: від підтримки через Перемогу до членства.	8
		40
Змістовий модуль 3 «Україна в системі європейської та євроатлантичної системи безпеки»		
ДРН02.1 ДРН02.2 ДРН02.3 ДРН04.1 ДРН04.2 ДРН04.3 ДРН04.4 ДРН04.5 ДРН04.6 ДРН06.1	Тема 11. Відносини Україна – ЄС в історичній ретроспективі. 11.1. Зародження відносин: від витоків до нової реальності (1991–2004). 11.2. Відносини в епоху політичних криз та трансформацій (2004–2014). 11.3. Новий етап: від асоціації до статусу кандидата. Тема 12. Україна як кандидат на вступ. 12.1. Передумови та отримання статусу кандидата на вступ до ЄС. 12.2. Україна як кандидат на вступ: безпековий аспект.	8
	Тема 13. Відносини Україна – НАТО в історичній ретроспективі. 13.1. Становлення партнерства Україна – НАТО (1991 – 1997 рр.). 13.2. Розвиток співробітництва у 1997 – 2014 рр. 13.3. Трансформація відносин України та НАТО в безпековій сфері в контексті російсько-української війни (2014 – 2021 рр.).	8
	Тема 14. Євроатлантична інтеграція України на	8

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	сучасному етапі.	
	14.1. Україна в системі євроатлантичної безпеки.	
	14.2. Виклики та перспективи євроатлантичної інтеграції України.	
	Тема 15. Особливості відносин України з ЄС та НАТО в умовах повномасштабної війни.	7
	15.1. Трансформація відносин України-ЄС в умовах повномасштабної війни.	
	15.2. Безпекові аспекти євроатлантичного вектору зовнішньої політики України.	
		39
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
ДРН02.1	Тема 1.Еволюція ідеї європейської єдності крізь призму історичних постатей та концепцій.	8
ДРН02.2	Тема 2. Практикум-симуляція внутрішніх та зовнішніх впливів на інституційний трикутник ЄС.	8
ДРН02.3		
ДРН04.1	Тема 3. Аналіз особливостей розширення ЄС на посткомуністичний простір.	8
ДРН04.2		
ДРН04.3	Тема 4. Аналіз середовища та ключових акторів процесу вироблення політики ЄС.	8
ДРН04.4		
ДРН04.5	Тема 5. Метод сценарного планування: «Місце і роль ЄС в постмодерній системі міжнародних відносин.	8
ДРН04.6		
ДРН06.1	Тема 6. Івент-аналіз міжнародної підтримки України «Stand with Ukraine for as Long as it Takes».	8
	Тема 7. Системний аналіз (крос-факторний аналіз - матриці перехресного впливу) «Cold War Tests: Great Power Competition and the Origins of European Strategic Autonomy».	8
	Тема 8. Стимуляційна гра «Tightest Fist». Стійкість – перша лінія оборони.	8
	Тема 9. Модель НАТО «Кризовий менеджмент та процес прийняття рішень».	8
	Тема 10. Практикум-симуляція засідання Ради Україна – НАТО «Situation in the Black Sea».	8
	Тема 11. Трансформація України в контексті євроінтеграційної політики.	8
	Тема 12. Відносини України та ЄС в сфері безпеки.	8
	Тема 13. Реалізація державної політики у сфері євроатлантичної інтеграції.	8
	Тема 14. Розвиток співробітництва України та НАТО (2022 – 2026 рр.).	8
	Тема 15. Виклики та перспективи європейської та євроатлантичної політики України в сфері безпеки.	5
		117
	Контрольні заходи	4
	РАЗОМ	240

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії студента за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
практичні	контрольні завдання	виконання поточних завдань під час практичних занять		виконання ККР під час заліку за бажанням студента

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання поточних практичних та контрольних завдань.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену або заліку має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові

дисциплінарні результати навчання.

**6.3. Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК (магістр)**

	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
– спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: – спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; – критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
– спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур; – здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах; – здатність	Відповідь характеризує уміння: – виявляти проблеми; – формулювати гіпотези; – розв'язувати проблеми; – оновлювати знання; – інтегрувати знання; – провадити інноваційну діяльність; – провадити наукову діяльність	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79

	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
– зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Зрозумілість відповіді (доповіді). <i>Мова:</i> – правильна; – чиста; – ясна; – точна; – логічна; – виразна; – лаконічна. <i>Комунікаційна стратегія:</i> – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; – здатність робити висновки та формулювати пропозиції; – використання іноземних мов у професійній діяльності	95-100
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73

	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
– управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів; – відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів; – здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії	Відмінне володіння компетенціями: – використання принципів та методів організації діяльності команди; – ефективний розподіл повноважень в структурі команди; – підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); – стресовитривалість; – саморегуляція; – трудова активність в екстремальних ситуаціях; – високий рівень особистого ставлення до справи; – володіння всіма видами навчальної діяльності; – належний рівень фундаментальних знань; – належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок	95-100
	Упевнене володіння компетенціями відповідальності і автономії з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано п'ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

На заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на Microsoft Office 365. Перевірений доступ з ПК чи мобільного гаджета до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle. Інстальований на ПК та мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, PowerPoint).

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Законодавство України та міжнародні правові документи

1. Адаптована Річна національна програма на 2024 р. (аРНП). URL: <https://cutt.ly/awKSNMpw>
2. Закон України «Про національну безпеку України». 2018. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 31, ст.241. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>
3. Закон України «Про основи національного спротиву». 2021. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2021, № 41, ст.339. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text>
4. Закон України «Про правовий режим воєнного стану». 2015. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 28, ст.250. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
5. Закон України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони». Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 40, ст. 2021. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1678-18#Text>
6. Звіт про виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом за 2024 рік 2025. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/wp-content/uploads/Zvit-pro-vykonannya-Ugody-pro-asotsiatsiyu-za-2024-rik.pdf>
7. Консолідовані версії Договору про Європейський Союз та Договору про функціонування Європейського Союзу з протоколами та деклараціями. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b06#Text
8. Рекомендації Європейської Комісії щодо статусу України на членство в ЄС: Рекомендації від 17.06.2022 р. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_3790
9. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження Морської доктрини України на період до 2035 року». (2009). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1307-2009-%D0%BF#n12>
10. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії енергетичної безпеки». 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/907-2021-%D1%80#Text>
11. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії інтегрованого управління кордонами на період до 2025 року». 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-2019-%D1%80#n13>
12. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони». 2014. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text
13. Указ Президента України «Про річні національні програми під егідою Комісії Україна – НАТО». 2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/722021-36825>
14. Указ Президента України «Про Річну національну програму під егідою Комісії Україна – НАТО на 2021 рік». 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/189/2021#Text>
15. Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року "Про Стратегію національної безпеки України"». 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#Text>
16. Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 грудня 2021 року "Про Стратегію забезпечення державної безпеки"». 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56/2022#Text>
17. Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року "Про Стратегію воєнної безпеки України"». 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#Text>
18. Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 серпня 2021 року "Про Стратегічний оборонний бюлетень України"». 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/473/2021#n17>

19. Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 жовтня 2021 року "Про Стратегію інформаційної безпеки"». 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#Text>
20. Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 серпня 2021 року "Про запровадження національної системи стійкості"». 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/479/2021#Text>
21. Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року "Про Стратегію кібербезпеки України"». 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447/2021#Text>
22. Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 липня 2021 року "Про Стратегію зовнішньополітичної діяльності України"». 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/2021#Text>
23. Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 18 червня 2021 року "Про Стратегію розвитку оборонно-промислового комплексу України"». 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/372/2021#Text>
24. Указ Президента України «Про Стратегію комунікації з питань євроатлантичної інтеграції України на період до 2025 року». 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/348/2021#Text>
25. A Strategic Compass for Security and Defence. 2022. The European Union. URL: https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/documents/strategic_compass_en3_web.pdf
26. European Council 23 June 2022 Council Conclusions (23 June 2022) on Ukraine, the membership applications of Ukraine, the 81 Republic of Moldova and Georgia, Western Balkans and external relations. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/pressreleases/2022/06/23/european-council-conclusions-on-ukraine-the-membership-applications-of-ukraine-the-republic-of-moldova-and-georgia-western-balkans-and-external-relations-23-june-2022/>
27. Statement of the NATO-Ukraine Council issued by Heads of State and Government. 2024. URL: https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_227863.htm
28. Strengthened Resilience Commitment. 2021. NATO. URL: https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_185340.htm
29. The 2022 Strategic Concept was adopted at the Madrid Summit, 29–30 June 2022. 2022. URL: <https://www.nato.int/strategic-concept/>
30. The Hague Summit Declaration Issued by NATO Heads of State and Government participating in the meeting of the North Atlantic Council. 2025. URL: https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_236705.htm
31. The Washington Summit Declaration Issued by NATO Heads of State and Government participating in the meeting of the North Atlantic Council. 2025. URL: https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_227678.htm
32. Vilnius Summit Communiqué Issued by NATO Heads of State and Government participating in the meeting of the North Atlantic Council. 2023. URL: https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_217320.htm

Підручники

1. Асоціація як новий формат відносин України з Європейським Союзом: політичний, правовий, економічний та інформаційний аспекти / За ред. В. В. Копійка, М. С. Дорошко, О. Ю. Кондратенко. Київ: Київський університет, 2018. 388 с.
2. Гармонізація правової системи України до права ЄС: навч.-метод. посібник [Електронне видання] / Ю. Акіменко, Р. Харитонов ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». Одеса: Фенікс, 2023. 84 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/27081>
3. Дахно І. І. Право Європейського союзу: навч. посібник. / За ред. д.е.н., проф. І. І. Дахна / І. І. Дахно, В. М. Алієва-Барановська. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 416 с
4. Європейська інтеграція: навч. посіб. / за ред. М. І. Макаренка, Л. І. Хомутенко. К.: «Центр учбової літератури», 2018. 344 с.
5. Європейський Союз: від ідеї до імплементації. Практикум / Упорядники: М.К. Кеда та ін.: навч.-метод. Посібник. Чернівці: Десна Поліграф, 2017. 616 с.
6. Європейський Союз: навч. посіб. / [А. О. Бояр (кер. авт. кол.), Н. П. Карпчук, Н. І. Романюк та ін.]; за ред. А. О. Бояра, С. В. Федонюка. Київ: ФОП Маслаков, 2020. 600 с.

7. Задорожна С. М. Право ЄС: устрій та правопорядок / С.М. Задорожна, Н.В. Кирилюк, А. З. Маник; за заг. ред. С.М. Задорожної. Чернівці, Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2021. 232 с.
8. Ковалів М. В., Тимчишин Т. М., Ніканорова О. В. Основи права Європейського Союзу: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 212 с.
9. Копійка В. В., Т. І. Шинкаренко. Європейський Союз: історія і засади функціонування: навч. посіб. за ред. Л. В. Губерського. 2-ге вид., виправл. і доповн. К.: Знання, 2012. 759 с.
10. Мудрий Я. Словник-довідник термінів з європейської інтеграції. К.: Міленіум. 2009. 588 с.
11. Основи зовнішньої політики Європейського Союзу : навчальний посібник / Н. А. Вінникова, Є. М. Солових, В. П. Солових, Т. М. Анакіна, Л. О. Чернишова; за заг. ред. Л. В. Новікової. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. 144 с.
12. Оцінка інтеграції України до європейського економічного простору : колективна монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. О. О. Борзенко; НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». К., 2021. 493 с.
13. Піпченко Н. Європейські комунікації: навчальний посібник. К.: ВАДЕКС, 2021. 136 с.
14. Прокопенко Л. Л., Рудік О. М., Рудік Н. М. Інституційна система ЄС: навч. посіб. Вид 2-ге (електронне), доп. Дніпро: ДРІДУ НАДУ. 2021. 240 с.
15. Скрипник О. М. Історія європейської інтеграції : навчальний посібник. Умань: ВПЦ «Візаві», 2019. 370 с.
16. Сталій розвиток міст і регіонів ЄС: кращі практики для України : навчальний посібник / Мартиненко В. В., Скорик М. О., Корж М. А., Соколова О. М., Коляда Т. А., Джадалла О. І.; за заг. ред. В. В. Мартиненко. Ірпінь: Державний податковий університет, 2025. 352 с.
17. Сучасна політика розвитку Європейського Союзу: навчальний посібник / автор-упорядник – В. І. Андрейко. ДВНЗ «УжНУ», 2022. 304 с.

Монографії

1. Горбулін В. Хроніки передбачень: 2006–2017 / В. П. Горбулін, худож.-оформлювач В. М. Карасик. Харків: Фоліо, 2017. 255 с.
2. Горбулін В., Власюк О., Кононенко С. Україна і Росія: дев'ятий вал чи Китайська стіна / В. П. Горбулін, О. С. Власюк, С. В. Кононенко. К.: НІСД, 2015. 132 с.
3. Донбас і Крим: ціна повернення : монографія / за заг. ред. В. П. Горбуліна, О. С. Власюка, Е. М. Лібанової, О. М. Ляшенко. К.: НІСД, 2015. 474 с.
4. Європейська та євроатлантична інтеграція. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-presentation-2019/8.2019/transition-book-final-stisnuto.pdf>
5. Парахонський Б., Яворська Г. Онтологія війни і миру: безпека, стратегія, смисл: монографія / Борис Олександрович Парахонський, Галина Михайлівна Яворська. Київ: НІСД, 2019. 560 с.
6. Резнікова О. О. Національна стійкість в умовах мінливого безпекового середовища: монографія. Київ: НІСД, 2022. 532 с.
7. Світова гібридна війна: український фронт : монографія / за заг. ред. В. П. Горбуліна. К.: НІСД, 2017. 496 с.
8. Стратегічне планування: вирішення проблем національної безпеки: монографія / В. П. Горбулін, А. Б. Качинський. К.: НІСД, 2010. 288 с.
9. Tomášek M., Šmejkal V. та ін. Коментар до Договору про функціонування ЄС, Договору про ЄС та Хартії основоположних прав ЄС. Прага: Wolters Kluwer ČR, 2024, 1780 с.

Наукові статті

1. Алексієвцев Л. Трансформація відносин України та НАТО в 1991–2019 рр.: історичний аспект. *Український історичний журнал*. 2020. Число 1. С. 126 – 142. URL: http://resource.history.org.ua/publ/UIJ_2020_1_10.
2. Акіменко Ю. Ю., Белогубова О. О., Правовий статус України як країни кандидат на вступ у ЄС: порівняльно-правовий аналіз. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2022. № 59. С. 82–85.

3. Аніщук В. Інформаційна безпека як об'єкт посягання злочинів проти основ національної безпеки України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2023. Том 2. № 77. URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/284126/278265>
4. Близняк О., Риков А. Процес євроінтеграції України в умовах повномасштабної російсько-української війни: проблеми та перспективи. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2023. С. 119–135. URL: <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/319/294>
5. Горбулін В. П. Забезпечення оборони та безпеки України: актуальні проблеми і шляхи вирішення. *Наука і суспільство*. 2019. № 9. С. 3–18. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/160443/03-Horbulin.pdf?sequence=1>
6. Дорогіх О. М. Правові засади європейської інтеграції України. URL: https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2020/05/Tezy_Bolgaria_03.20/Tezy_Bolgaria_03.20_10.pdf
7. Дудкевич В. І. Процес інтеграції України до Європейського Союзу в контексті суперечностей внутрішньо європейського розвитку. *Політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку*. 2021. № 1. С. 119–124.
8. Єгорова О., Рудік О. Трансформація ролі Європейського Парламенту в політиці Європейського Союзу в історичній ретроспективі. *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право*. Випуск 2(66). 2025. С. 86–92.
9. Кулик Т. Передова присутність як інноваційна модель позиції стримування та оборони НАТО. *Гілея: науковий вісник: Збірник наукових праць*. 2023. Випуск 180–181(1–2). С. 96–104. URL: <http://gileya.org/index.php?ng=library&cont=long%20&id=272>
10. Кулик Т. Трансформація НАТО в умовах стратегічної конкуренції. *Науково-теоретичний і громадсько-політичний альманах «Грані»*. Том 26. № 2. 2023. С. 66–74. URL: <https://grani.org.ua/index.php/journal/article/view/1863/1830>
11. Кулик Т., Прошин Д. Стратегічна концепція НАТО 2022: пріоритети, спроможність та реальність в умовах стратегічної конкуренції. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. Спеціальний випуск № 2*. 2022. С. 43–52. URL: <https://visnik.dduvs.in.ua/wp-content/uploads/2023/04/S2/s-2-2022-43-52.pdf>
12. Мак А. О. Розвиток євроінтеграційних процесів в Україні: від початку незалежності до сучасності. *Правова держава*. 2018. № 30. С. 200–203.
13. Мелещенко Т. В. Україна–НАТО: проблеми і перспективи партнерства. *Проблеми всесвітньої історії*. 2023. № 4(24). URL: <https://journal.ivinas.gov.ua/pwh/article/view/285/258>
14. Могиль В. Європейська інтеграція як перспективний напрям модернізації України. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління*. 2023. 3(63). С. 78–82. [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-3\(63\)-11](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-3(63)-11)
15. Пашков М. Євроінтеграція в умовах війни: виклики і перспективи. 2022. URL: <https://razumkov.org.ua/images/2022/12/28/2022-MATRA-IV-KVARTAL-7.pdf>
16. Рудік О. М. Концепція європеїзації: нові підходи у світлі подальшого розширення ЄС. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2018. Вип. 3(38). С. 39–45.
17. Рудік О. М. Майбутнє ЄС в контексті сценаріїв його розвитку до 2025 р. *Аспекти публічного управління*. 2017. Vol. 5. № 11. С. 60–70. DOI: <https://doi.org/10.15421/15201740>
18. Рудік О. М. Нові методи роботи Європейської Комісії на 2019 – 2024 рр.: прагнення більшого в ЄС та поза його межами. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2020. Вип. 2(45). С. 84–90. DOI: <https://doi.org/10.33287/102023>
19. Рудік О. М. Особливості норвезької моделі інтеграції з ЄС: досвід для України. *Аспекти публічного управління*. 2016. Vol. 4. № 11 – 12. С. 12 – 18. DOI: <https://doi.org/10.15421/15201656>
20. Рудік О. М. Подальше розширення ЄС на посткомуністичний простір як процес розблокування його трансформаційної сили. *Регіональні студії*. 2023. № 34. С. 106–110. DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2023.34.18>
21. Рудік О. М. Політика розширення ЄС в 2022 р.: ключові висновки та рекомендації Європейської Комісії в контексті концепції трансформаційної сили Союзу. *Епістемологічні дослідження у філософії, соціальних і політичних науках*. 2023. 6(1). С. 125–131. <https://doi.org/10.15421/342316>
22. Рудік О. М., Зенкін М. В. Основоположні засади подальшої європейської інтеграції в контексті реформування ЄС. *Регіональні студії*. 2024. № 39. С. 51–56. DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2024.39.8>

23. Тодоров І. Україна – НАТО: сучасний стан відносин і перспективи. *Міжнародний науковий вісник*: зб. наук. пр. / ред. кол. І. В. Артьомов (голова) та ін. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2023. Вип. 1–2(27–28). С. 10–20. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/56843>
24. Щурін В. В. Історія становлення та розвитку відносин України та НАТО. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2023. Том 34(73). № 2. С. 14 – 20. URL: https://pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2023/2_2023/3.pdf
25. Baranets E. & Novo A. R. (2024). Transatlantic Relations and Strategic Competition. University of Michigan Press. URL: <https://www.jstor.org/stable/10.3998/mpub.12212677.6>
26. Dzhyhora O., Geperidze D., Yavir V., Taran Y., & Kulyk T. (2025). NATO as a Collective Security Organization in the EU After the Outbreak of the War in Ukraine. *Journal of Law and Political Sciences*, 46/2(Special Issue), 255–276. <https://doi.org/10.5281/zenodo.17069927>
27. Mazarr M. J. (2015). Mastering the Gray Zone: Understanding a Changing Era of Conflict. The United States Army War College. URL: <https://press.armywarcollege.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1427&context=monographs>
28. Mazarr M. J. (2022). Understanding Competition. Great Power Rivalry in a Changing International Order Concepts and Theories. RAND Corporation. URL: <https://www.rand.org/pubs/perspectives/PEA1404-1.html>
29. Mazarr M. J. et al. (2018). Understanding the Emerging Era of International Competition. Theoretical and Historical Perspectives. RAND Corporation. URL: https://www.rand.org/pubs/research_reports/RR2726.html
30. NATO's New Strategic Concept (2022). NATO Defense College Research Paper, 25. URL: file:///D:/Movies/NDC_RP_25.pdf
31. Pathways to Russian Escalation Against NATO from the Ukraine War (2022). RAND Corporation. URL: https://www.rand.org/content/dam/rand/pubs/perspectives/PEA1900/PEA1971-1/RAND_PEA1971-1.pdf
32. Responding to a Limited Russian Attack on NATO During the Ukraine War (2022). RAND Corporation. URL: https://www.rand.org/content/dam/rand/pubs/perspectives/PEA2000/PEA2081-1/RAND_PEA2081-1.pdf
33. Tardy T. (2022) NATO Allies' geopolitical diversity and the cohesion of the Alliance. NATO Defense College Policy Brief, 21. URL: <https://www.ndc.nato.int/news/news.php?icode=1783>
34. Webber M. (2023). NATO and strategic competition: time for Allies to step up. NATO Defense College Policy Brief, 4. URL: <https://www.ndc.nato.int/news/news.php?icode=1816>

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Інтеграційний трикутник ЄС-Україна-НАТО в контексті глобальної безпеки»

для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальностей 032, 051, 052, 061, 071, 072, 075, 242, 291, 292

Розробники:
Кулик Тетяна Вікторівна
Рудік Олександр Миколайович
Двуреченська Олександра Сергіївна

В авторській редакції

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19